



Ś.p.
Dr GRZEGORZ KOSIŃSKI
(1954–1992)

Dr Grzegorz Kosiński urodził się 15 października 1954 roku w Krotoszynie, gdzie ukończył szkołę podstawową i liceum. W roku 1972 rozpoczął studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, które ukończył w roku 1977. Pracę dyplomową pisał z dziedziny ornitologii w Zakładzie Zoologii Systematycznej UAM.

4 września 1977 roku rozpoczął pracę w Instytucie Dendrologii PAN w Kórniku, w Zakładzie Genetyki. Doświadczenie terenowe związane z zamiłowaniem ornitologicznymi sprzyjało rozwojowi Jego badań naukowych, bowiem właśnie prace terenowe miały się okazać Jego główną specjalnością. Szybko włączył się w nurt prac nad genetyką drzew leśnych, szczególnie modrzewia, prowadząc szczepienia, obserwacje fenologiczne, kontrolowane krzyżowania na plantacjach nasiennych modrzewia, sosny i świerka oraz zbiorów nasion tych gatunków w różnych częściach kraju. W oparciu o te zbiory, jak i o własne krzyżówki zakładał powierzchnie doświadczalne, które służyć będą polskim lasom przez wiele dziesięcioleci, do czasu ich likwidacji podczas zrębów końcowych.

Pracę doktorską ś.p. Grzegorz Kosiński pisał na temat pustych nasion u modrzewia. Zjawisko to znane od dawna i stanowiące wielką zagadkę biologiczną dr Kosiński badał stosując wiele różnych technik. Analizował zakres zgodności fenologicznej kwiatów i stopień zapylania. Szukał obciążenia genetycznego allelami letalnymi za pomocą kontrolowanych krzyżówek diallelicznych i wsobnych. Analizował cytologicznie i histologicznie rozwój gametofitów żeńskiego i męskiego oraz zarodka. Za pomocą metod izoenzymowych analizował zakres polimorfizmu genetycznego, co w sumie pozwoliło ustalić, które przyczyny i w jakim zakresie są odpowiedzialne za puste nasiona. Pracę tę obronił z wyróżnieniem na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku 1985.

Prace izoenzymowe doprowadziły Go do zainteresowania zmianami genetycznymi towarzyszącymi mnożeniu wegetatywnemu. Współpracował w tej dziedzinie z Wydziałem Leśnym w Aberdeen, w Szkocji, gdzie spędził rok na stażu. Wykazał, że w ramach technik mikropropagacyjnych następują zmiany genetyczne, stąd też potomstwo nie musi być identyczne z rośliną wyjściową.

Do innych Jego zainteresowań należały zagadnienia z zakresu fizjologii kwitnienia u sosny oraz modrzewia. Na skalę światową znany był jednak głównie jako specjalista z zakresu megasporogenezy i embriogenezy modrzewia. Z tego tytułu został zaproszony do Francji, by uczestniczyć w badaniach nad embriogenezą modrzewia *in vitro*. Badania te przerwał wypadek drogowy, w wyniku którego dr Kosiński do kraju wrócił inwalidą.

W roku 1988 przeszedł ciężką operację mózgu. Wracał do zdrowia i aktywności zawodowej,

gdy ponownie wypadek drogowy we Francji wyłączył go z normalnego toku pracy. Szczególnie boleśnie odczuwał brak możliwości pracy w terenie. Nawrót choroby nowotworowej mózgu coraz bardziej pozbawiał Go sił. Należał jednak do tego typu ludzi, którzy w każdej sytuacji starają się być aktywni. Mimo ograniczeń fizycznych pracował nadal i nie poddawał się. Kochał życie, a najbardziej cieszył się tym, co w danej chwili robił, a wszystko czyniło z radością. Gdy sił stopniowo ubywało martwił się, że staje się ciężarem dla innych, że nie wywiązuje się w pełni z obowiązków. Jednak nadal cieszył się tym, co jeszcze mógł robić. Za tę radość, za tę pogodę ducha, uczynność i gotowość do wszelkiej współpracy był powszechnie lubiany i ceniony. Odszedł od nas 2 czerwca 1992 r. w kwiecie życia, mając zaledwie 37 lat i dwójkę małych dzieci, które bardzo kochał. Pozostanie w naszej pamięci jako dobry przyjaciel, wybitny naukowiec i wiecznie młody kolega.

Niech odpoczywa w pokoju!

Prace naukowe dra Grzegorza Kosińskiego

- Burczyk J., Kosiński G., Lewandowski A. 1991. Mating pattern and empty seed formation in relation to crown level of *Larix decidua* (Mill.) clones. *Silvae Fennica*, 25 (4): 201–205.
- Chałupka W., Kosiński G. 1986. Effect of gibberellic acid on the peroxidase activity in the needles of Norway spruce. *Acta Univ. Lodziensis, Folia Physiol. Cytolog. et Genetica* 1: 103–107.
- Chałupka W., Kosiński G. 1986. Fizjologia wzrostu i rozwoju. „Nasza Drzewa Leśne” T. 6 „Modrzewie -*Larix* Mill”. Red. Stefan Białobok, s. 173–214.
- Kosiński G. 1979. Ekologia lęgowej populacji kwiczoła (*Turdus pilaris* L.) pod Zagórowem (woj. konińskie). *Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią* 32 ser. C – Zoologia: 143–162.
- Kosiński G. 1981. Genetic load in empty seeds of European larch (*Larix decidua* Mill.). *Arboretum Kórnickie* 26: 231–236.
- Kosiński G. 1982. Ability to regulate flowering biology limits utilization of general and specific combining abilities in breeding programs. *Proc. IUFRO Joint Meet. of WPs on Genetics and Breeding Strategies Including Multiclonal Varieties*. Sansenstein. Sept. 6-10th 1982: 161.
- Kosiński G. 1983. Zmiany warunków świetlnych w pąkach drzew i ich wpływ na kwitnienie. III Krajowe Sympozjum „Światłowody i ich zastosowanie”. Jabłonna 15–17 luty 1983, tom 3: 123–127.
- Kosiński G. 1986. Przyczyny powstawania pustych nasion u modrzewia europejskiego (*Larix decidua* Mill.). *Arboretum Kórnickie* 31: 107–182.
- Kosiński G. 1986. Megagametogenesis, fertilization, and embryo development in *Larix decidua*. *Can. J. For. Res.* 16: 1301–1309.
- Kosiński G. 1987. Effects of semi-girdles and gravimorphic treatments on female flower distribution in Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) crowns. *For. Ecol. Manage.* 19: 57–63.
- Kosiński G. 1987. Empty Seed Production in European Larch (*Larix decidua*). *For. Ecol. Manage.*, 19: 241–246.
- Kosiński G. 1991. Hybridization. W: “Genetics of Scots Pine”, M. Giertych, C. Matyas (Red.), Series: “Development in Plant Genetics and Breeding”, 3. Elsevier, Amsterdam – Oxford – New York – Tokyo: 183–189.
- Kosiński G., Giertych M. 1979. Female flowering in Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) crowns in relation to the trunk and cardinal directions. *Silvae Genetica* 28, 2–3: 111–114.

- Kosiński G., Giertych M. 1982. Light conditions inside developing buds affect floral induction. *Planta* 155: 93–94.
- Kosiński G., Gordon A.M., Brown I.R. 1988. Isozyme analysis of micropropagated *Betula pendula* Roth. W M.R. Ahuja (Red.), "Somatic Cell genetics of Woody Plants", Kluwer Acad. Publ.: 143–145.
- Kosiński G., Szmidt A.E. 1984. Isoelectric focusing of acid phosphatase and esterase from European larch (*Larix decidua*). *Arboretum Kórnickie* 29: 73–80.
- Lewandowski A., Kosiński G. 1987. Spring frost damage of European larch flowers. *Arboretum Kórnickie* 32: 145–150.
- Mejnartowicz L., Kosiński G. 1986. Genetyka. „Nasze Drzewa Leśne” T. 6. „Modrzewie – *Larix* Mill.” Red. Stefan Białobok, s. 441–496.
- Pukacki P., Kosiński G., Giertych M. 1985. Light conditions inside Norway spruce and Scots pine buds influence strobili formation. *Acta Physiologiae Plantarum* 7: (1) 3–12.

Maciej Giertych

